

164

1667-1673

NEGYEDIK FEJEZET: EGYÉB LITURGIKUS SZERTARTÁSOK

1. Cikkely: A SZENTELMÉNYEK

1667 "Ezekon kívül a szentelményeket az Anyaszentegyház alapította. Szent jelek ezek, melyek a szentségekhez némileg hasonlóan elsősorban lelki hatásokat jeleznek és azokat az Egyház közbenjárására meg is szerzik. Főlkészítik az embereket a szentségek sajátos hatásának befogadására, és megszentelik az élet különféle körülményeit."

A SZENTELMÉNYEK JELLEGZETES VONÁSAI

1668 Az Egyház azért alapította a szentelményeket, hogy bizonyos egyházi szolgálatokat, életállapotokat, a keresztény élet különböző körülményeit, az ember számára hasznos dolgok használatát megszentelje. A püspökök lelkipásztori döntése szerint a szentelmények megfelelhetnek egy adott kor vagy terület keresztény népe kultúrájának és történelmének, illetve sajátos szükségleteinek. Mindig tartalmaznak imádságot, amit gyakran meghatározott jel kísér, mint például a kézrátétel, a kereszt jele, a meghintés szenteltvízzel, ami a keresztségre emlékeztet.

1669 A keresztségi papságból fakadnak: minden megkeresztelt arra hivatott, hogy áldás legyen és áldást adjon. Ezért bizonyos áldásokat laikusok adhatnak; minél inkább az Egyház életéhez és szentségeihez tartozik egy áldás, annál inkább fönn van tartva a fölszentelt szolgáknak (püspököknek, papoknak, diakonusoknak).

1670 A szentelmények nem úgy adják meg a Szentlélek kegyelmét, mint a szentségek, hanem az Egyház imádságának segítségével előkészítik a kegyelem befogadását és főlkészítik az együttműködésre. "A jól főlkészült hívők életének szinte minden eseményét megszenteli a Krisztus szenvedésének, halálának és föltámadásának húsvéti misztériumából áradó kegyelem, mert e misztériumból ered minden szentség és szentelmény ereje; így szinte nincs az anyagi világnak olyan erkölcsileg helyes használati módja, amit ne lehetne az ember megszentelésére és az Isten dicséretére fordítani."

A SZENTELMÉNYEK VÁLTOZATOS FORMÁI

1671 A szentelmények közé tartoznak elsősorban az áldások (személyek, tárgyak, helyek és ételek megáldása). Minden áldás Isten dicsérete és könyörgés az Ő ajándékának elnyeréséért. A keresztényeket Isten Krisztusban "minden lelki áldással" megáldotta (Ef 1,3). Ezért az Egyház Jézus nevének segítségül hívásával és rendszerint Krisztus keresztjének szent jelével adja az áldást.

1672 Bizonyos áldásoknak maradandó céljuk van: hatásuk az, hogy személyeket Istennek szenteljenek és dolgokat és helyeket liturgikus használatra tartanak fönn. A személyeknek szóló áldások közé - melyeket nem szabad összetéveszteni az egyházi rend szentségének kiszolgáltatásával - tartozik egy monostor apátjának vagy apátnőjének megáldása, a szüzek és özvegyek megáldása, a szerzetesi fogadalom letételének szertartása és bizonyos egyházi szolgálatot végzők (lektorok, akolitusok, katekéták) megáldása. Tárgyakra adott áldás például egy templom vagy oltár fölszentelése, illetve megáldása, szent olajok, liturgikus öltözetek és edények, harangok stb. megáldása.

1673 Amikor az Egyház nyilvánosan és tekintéllyel Jézus Krisztus nevében kéri, hogy egy bizonyos személy vagy tárgy oltalmat nyerjen a Gonosz befolyása ellen és kikerüljön uralma alól, akkor ördögűzésről van szó. Jézus űzött ördögöket, és az Egyház tőle kapta a hatalmat és a megbízást az ördögűzésre. Az ördögűzés egyszerű formában a kereszteleéskor történik. Ünnepeles, úgynevezett "nagy ördögűzést" (exorcismus) csak püspöki engedéllyel rendelkező pap végezhet. Okosan kell eljárni, és az Egyház által fölállított szabályokat szigorúan be kell tartani. Az ördögűzés arra szolgál, hogy kiűzze a gonosz lelkeket, vagy megszabadítson a gonosz lelkek befolyásától, mégpedig annak a lelki hatalomnak erejével, amit Krisztus bízott Egyházára. Egészen más a helyzet a betegségekkel, elsősorban a pszichés betegségekkel; ezek gyógyítása az orvostudományra tartozik. Fontos tehát ördögűzés előtt megbizonyosodni arról, hogy valóban a Gonosz jelenlétéről, és nem betegségről van szó.